

Regler

Hvilke regler har I?

Det kan være en øjenåbner at tale om de regler, man har i vuggestuen, dagplejen eller legestuen. Der findes regler, vi er bevidste om og som vi har besluttet, og der kan være regler, vi håndhæver uden at tænke over det. Nogle regler følger alle og andre er det kun nogle, der håndhæver. I arbejdet med at give børnene de bedste forudsætninger for at udvikle deres motorik og sansemotorik i hverdagen kan det være en god idé at give reglerne et eftersyn. Hvor gælder hvilke regler og for hvem? Er I enige om de regler, I har? Mange af de regler, der er i dagtilbud omhandler nemlig på den ene eller den anden måde arbejdet med motorik og sansemotorik.

Opgave 1: Regler i uderummet

Uderummet giver mulighed for en masse motorisk og sansemotorisk udfoldelse og en opgave er derfor at se på, hvilke regler, der gælder udenfor. Kunsten er både at tage hensyn til børnenes sikkerhed og samtidig have et regelsæt, der giver børnene mulighed for at få så mange sansemotoriske oplevelser og legemuligheder som muligt.

Trin 1: Kortlæg jeres regler

Første trin i arbejdet med regler er, at kortlægge hvilke regler, der gælder hos jer. Print arket til indsamling af regler her fra hjemmesiden og hav det hængende over et par uger, hvor I noterer de regler for uderummet, I støder på. Det gør I ved at færdiggøre sætningerne:

"Udenfor skal man altid..."

"Udenfor må man ikke..."

Skriv alle regler ned, store som små, skrevne som uskrevne og bliv ved indtil I har tømt hovederne for regler.

Trin 2: Reflekter over reglerne sammen

Se derefter på reglerne på et tidspunkt, hvor I har god tid. Brug disse spørgsmål som inspiration til samtalen:

- Kan I justere på jeres regler, så de både tilgodeser børnenes sikkerhed og deres mulighed for mere kropslig udfoldelse?
- Hvis I er flere: er der regler, I er uenige om eller som kun nogle af jer håndhæver? Hvordan kan det være?
- Er der regler, der begrænser børnenes muligheder for at bruge deres krop og sanser? Hvilke? Kan de undværes? Hvis nej, er der så andre måder, hvorpå I kan tilbyde børnene muligheden for at bruge deres krop og sanser?

Trin 2: Reflekter over reglerne sammen (fortsat)

- Er der hindringer for kropslig udfoldelse? Er nogle af dem nødvendige? Unødvendige?
- Tager reglerne højde for børns nysgerrighed, egne initiativer og spontane og umiddelbare brug af krop og sanser?
- Hvem tilgodeser de enkelte regler? Hele børnegruppen, de små, de voksne?
- Har I ens regler for alle, eller er der forskellige regler alt efter børnenes alder og formåen?
- Hvad er reglerne for, hvornår børnene på eget initiativ må tage tøj af eller på udenfor?
- Er der steder, man ikke må lege?
- Er der steder, hvor der er regler for færdslen?
- Er der regler for, hvordan børnene kan bruge legetøjet, legeredskaberne og møblelementet ude?
- Har I rum, inventar eller materialer udenfor, der kun må bruges til bestemte aktiviteter?
- Har I regler for brug af legeredskaber?
- Er der forskellige regler for piger og drenge?
- Har I regler, der kan justeres eller helt fjernes, så I fortsat tilgodeser børnenes sikkerhed og samtidig giver mulighed for mere sansemotorisk og motorisk udfoldelse?

Trin 3: Gør reglerne tydelige

Når I har tænkt og talt reglerne igennem, så skriv dem ned og gør dem synlige for både personale og forældre. Tal også med børnene om, hvilke regler der er og hvorfor nogle evt. bliver lavet om eller fjernet.

Opgave 2: Regler i inderummet

Indenfor er der mulighed for både at lege vilde lege og fordybe sig i aktiviteter, der stimulerer finmotorikken. Samtidig sætter inderummet ofte begrænsninger for, hvilke aktiviteter der kan foregå hvor. Eller gør det?

Trin 1: Kortlæg jeres regler

Første trin i arbejdet med regler er at kortlægge hvilke regler, der gælder hos jer. Hav et papir hængende over et par uger, hvor I noterer de regler for inderummet, I støder på i løbet af dagen.

Det gør I ved at færdiggøre sætningerne:

"Indenfor skal man altid..."

"Indenfor må man ikke..."

Skriv alle regler ned, store som små, skrevne som uskrevne og bliv ved indtil I har tømt hovederne for regler.

Trin 2: Reflekter over reglerne sammen

Se derefter på reglerne på et tidspunkt, hvor I har god tid. Brug disse spørgsmål som inspiration til samtalen:

- Hvis I er flere: er der regler, I er uenige om eller som kun nogle af jer håndhæver? Hvordan kan det være?
- Er der regler, der begrænser børnenes muligheder for at bruge deres krop og sanser? Hvilke? Kan de undværes? Hvis nej, er der så andre måder, hvorpå I kan tilbyde børnene muligheden for at bruge deres krop og sanser?
- Er der hindringer for kropslig udfoldelse? Er nogle af dem nødvendige? Unødvendige?
- Hvad er reglerne for, hvornår og hvordan børnene selv må tage tøj af og på i løbet af dagen? Eller for hvor meget tøj, børnene skal have på?
- Har I regler for vilde lege? Hvor, hvornår og hvordan kan børnene lege vildt?
- Har I ens regler for alle, eller er der forskellige regler alt efter børnenes alder og formåen?
- Har I regler for brug af inventaret? Må børnene fx rykke rundt på stole og borde eller klatre op i vindueskarmen?
- Tager reglerne højde for børns nysgerrighed, egne initiativer og spontane og umiddelbare brug af krop og sanser?
- Har I rum, inventar eller materialer indenfor, der kun må bruges til bestemte aktiviteter?
- Hvem tilgodeser de enkelte regler? Hele børnegruppen, de små, de voksne?

Trin 2: Reflekter over reglerne sammen (fortsat)

- Er der forskellige regler for piger og drenge?
- Har I regler, der kan justeres eller helt fjernes, så I fortsat tilgodeser børnenes sikkerhed og samtidig giver mulighed for mere sansemotorisk og motorisk udfoldelse?

Trin 3: Gør reglerne tydelige

Når I har tænkt og talt reglerne igennem, så skriv dem ned og gør dem synlige for både personale og forældre. Tal også med børnene om, hvilke regler der er og hvorfor nogle evt. bliver lavet om eller fjernet.

Eksempel

en ny pædagog begynder på stuen. Hun ser, at børnene tit tager initiativ til at kravle op i vindueskarmen for derefter at hoppe ned igen. Hun får at vide af kollegerne, at børnene ikke må, da de kan falde ned og slå sig. Da hun gerne vil imødekomme børnenes initiativ, men selvfølgelig ikke vil have, de skal komme til skade, lægger hun en stor sækkepude under vinduet. Allerede et par dage efter ser hun fire børn bruge muskler, led og evne til at samarbejde på selv at få slæbt den uhåndterlige sækkestol på plads, for derefter på egen hånd at fortsætte hoppelegen.